

Huddinge

**Patientsäkerhetsberättelse
Elevhälsans psykologiska insats
Huddinge grund- och gymnasieskolor
År 2024**

2025-01-20

Ansvarig för innehållet:

Tanja Johnselius - Verksamhetschef Elevhälsans Psykologiska Insatser (EPI)

Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet. Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år.

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	5
Engagerad ledning och tydlig styrning	5
Övergripande mål för verksamhetens patientsäkerhetsarbete	5
Organisation och ansvar.....	5
Samverkan för att förebygga vårdskador.....	6
Informationssäkerhet.....	8
En god säkerhetskultur.....	8
Adekvat kunskap och kompetens	9
Patienten som medskapare	10
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	11
Riskhantering.....	11
Stärka analys, lärande och utveckling	12
Avvikelser	12
Klagomål och synpunkter	13
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR	15
Bilaga 1	

SAMMANFATTNING

Elevhälsans psykologiska insats (EPI) är en del av skolornas elevhälsoarbete samtidigt som den är en del av hälso- och sjukvården och följer hälso- och sjukvårdslagarna. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande med mål att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Under året 2024 har verksamhetschef för den psykologiska delen av elevhälsan utsetts. Fr.o.m. HT-24 är Verksamhetschef för elevhälsans psykologiska insats (VC EPI) även medicinskt ledningsansvarig för elevhälsans psykologiska insatser i gymnasiet, vilket bland annat inneburit att psykologer i grundskolan och i gymnasiet nu har yrkesträffar och kollegial handledning tillsammans.

Under 2024 har psykologinsatser erbjudits till elever i grundskolan, anpassade grundskolan, gymnasiet och anpassade gymnasiet. Under HT-24 utökades psykologgruppen med en psykolog. Det är nu sammanlagt 14 psykologer; 11,9 heltidstjänster i grundskolan och 1,4 tjänster i gymnasiet. Det är ca 1050 elever/heltid per psykolog i grundskolan och ca 1890 elever/heltid på gymnasiet.

Ledningssystem för elevhälsans psykologiska insats har skrivits och färdigställts. 10 Avvikelser har inkommit och hanterats. Samverkansmöten med relevanta vårdgrannar har genomförts. Ett metodstöd gällande psykologisk utredning med frågeställning Intellectuell funktionsnedsättning har tagits fram och börjat implementeras. Rutin för journalföring har skrivits.

Utveckling i användandet av det nya journalsystemet Prorenata sker fortlöpande, exempelvis har en gemensam avvikelseprocess för EMI (elevhälsans medicinska insats) och EPI skapats. En Prorenata-grupp har bildats för ett effektivare arbete med dessa processer. VC EPI arbetar tillsammans med Mottagningsteamet AGR (anpassad grundskola) och psykologgruppen för att säkerställa tidigare uppföljningar av ospecificerade diagnoser.

I augusti 2022 decentraliserades skolpsykologerna i grundskolan, personalansvar lades på rektor, budgeten var fortsatt central. Under 2024 har skolpsykologernas organisation utvärderats och beslut har därefter tagits att skolpsykologerna i grundskolan ska vara lokalt placerade men återigen centralt organiserade från januari 2025. Detta medför vinster i ökad likvärdighet och patientsäkerhet.

Fokus framåt är att implementera ledningssystemet i psykologgruppen, föra in loggkontroll bestämda tidpunkter och utarbeta rutin kring egenkontroll. Under år 2025 ska det undersökas hur skriftliga rutiner för psykologernas arbete kan samlas i en digital metodbok i stället för i den gemensamma mappen på F:

Tillsammans med verksamhetschef EMI fortsätta utveckla gemensamma processer i Prorenata och tillsammans i Mottagningsteamet utveckla rutiner för att säkerställa målgruppsstillhörighet i Anpassad grundskola.

Lokalöversyn behöver göras i grundskolan och i gymnasiet ska vi fortsätta utveckla former för att kvalitetssäkra och patientsäkra psykologernas HSL-insatser.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Nedan beskrivs mål och strategier, organisation och struktur för arbetet med att minska antalet vårdskador.

För att kunna nå den nationella visionen ”God och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada”, har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet.

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål för verksamhetens patientsäkerhetsarbete

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

De psykologer som arbetar i Huddinge kommuns grundskolor och gymnasium ska hålla hög och likvärdig kvalitet i det arbete som lyder under hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Det är endast en liten del av psykologernas arbetsområde som innefattas i hälso- och sjukvård. Det är hälso- och sjukvård när psykologen arbetar direkt med enskilda elever i samverkan med föräldrar och skolpersonal t. ex. vid psykologutredning/ bedömning, remisshantering, journalföring och behandlingsinriktade samtal/råd till elever och vårdnadshavare. Psykologens arbete med elevhälsoarbete, skolutveckling, krisstöd, och generella råd t. ex. om pedagogiska insatser, bemötande och elevers generella behov faller normalt utanför hälso- och sjukvård.

Varje psykologisk utredning ska hålla hög kvalitet och säkerhet i bedömningen. Psykologerna ska vara väl förtrogna med metoder och material för utredning samt arbeta enligt riktlinjerna för detta. Alla psykologer som är verksam i Huddinge kommuns grundskolor och gymnasium ska känna till och följa rutiner för dokumentation och hantering av sekretesskyddat material. Psykologerna i Huddinge kommuns grundskolor och gymnasium ska bedriva en god och säker vård där risker och händelser tidigt identifieras och förebyggs.

Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

Grundskolenämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden är vårdgivare för de insatser inom elevhälsan som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen inom elevhälsans psykologiska insats.

Nämndbeslut har tagits i Grundskolenämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden under år 2024, i vilket nämnderna utsåg Tanja Johnselius till att vara verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen för den psykologiska delen av elevhälsan dvs den som ska vara vårdgivarens representant för det medicinska ledningsansvaret gällande psykologernas diagnostik och behandling.

Verksamhetschef för elevhälsans psykologiska insatser (VC EPI) är ansvarig för att fullgöra nämndens skyldigheter enligt 3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (att göra lex Maria-anmälningar) avseende den psykologiska delen av elevhälsan samt att vara ansvarig för att fullgöra nämndens skyldigheter enligt 3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (göra anmälningar om att det finns skäl原因 anledning att befara att en legitimerad yrkesutövare inom den psykologiska delen av elevhälsan kan utgöra en fara för patientsäkerheten).

Verksamhetschefen för elevhälsans psykologiska insatser är anställd inom Barn-och utbildningsförvaltningen, Grundskolestöd och digitalisering, och ansvarar för att leda, planera, utveckla och följa upp verksamheten samt att bevaka att god vård bedrivs. Exempel på detta kan vara att medarbetarna har rätt kompetens, får fortbildning och möjlighet att bedriva en god vård med hög kvalitet. Lokaler och utrustning för arbetet skall vara anpassade för verksamhetens behov. Rutiner och egenkontroll skall upprättas och följas. Avvikelse och risker skall analyseras och följas upp.

All legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar. Det innebär att arbetet skall utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet, och medarbetaren ska medverka och bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar också för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras.

Rektorer har under år 2024 personalansvaret för psykologerna i grundskolan men budgeten är central. Rektor på Sågbäcksgymnasiet har personalansvar samt budgetansvar för den psykolog som arbetar enkom mot gymnasiet (kostnaden för tjänsten delas upp mellan de skolor han jobbar på).

Rektor har ansvar för skolans inre organisation och skall leda och samordna elevhälsans insatser på skolan.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Samverkan är av stor betydelse för att säkerställa välfungerande arbetsprocesser. Nedan listade samverkansform och möten har bedömts relevanta för att förebygga vårdskador och säkra kvalitet.

Intern samverkan inom kommunen

- Tvärprofessionell samverkan med elevhälsoteam på skolorna
- Samverkan med övrig personal på skolorna
- Samverkan med psykologer på andra skolor
- Samverkansmöte med EMI- elevhälsans medicinska insatser 2 ggr/termin.
- VC EPI har samverkat med rektorerna i rekrytering av nya psykologer för att säkerställa att krav för anställning uppfylls (utbildning, legitimation etc).
- Samverkan med verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser (VC EMI)
- Samverkan med olika personalkategorier och team inom Barn och utbildningsförvaltningen BUF tex i Grundskolestöd och digitalisering, Mottagningsteam anpassad grundskola och Närvaroteam.

- Samverkan mellan VC EPI och BUF-ledning
- Samverkan mellan VC EPI och rektor/skolledare i grundskolan.
- Påbörjad samverkan med ledning Gymnasie och vuxenutbildningsavdelningen.
- Påbörjad samverkan mellan verksamhetschef EPI och rektor/skolledare i gymnasieskolan.
- Påbörjad samverkan med andra prorenata-administratörer

Extern samverkan med andra vårdgivare eller instanser

Psykolog ska, efter samtycke från vårdnadshavare, samarbeta med hälso- och sjukvården och underlätta informationsöverföring mellan annan vårdgivare och skolan när det bedöms främja lärande, hälsa och utveckling.

- Barnhälsovården, BHV i samband med psykologutredning, inhämtar information/ journalkopior efter samtycke fr vh.
- Barnläkarmottagningar
- Barn och Ungdomspsykiatri, BUP.
- Samverkansmöte kring samsarbetsfrågor en gång per termin med landstingsanställda psykologer i Huddinge (deltagare t ex Stuvsta och Flemingsbergs vårdcentral, barnhabiliteringen i Flemingsberg, KNUT- psykologer, Öppenvårdpsykologerna, Almamottagning samt BUP Huddinge) Mötena har skett digitalt.
- Samverkan med Socialtjänsten tex via tjänstemannamöten och SIP-möten. Skolan/elevhälsan ska samarbeta med socialtjänsten för att medverka till att barn som har behov av stödinsatser från samhället får dem tillgodosedda. Anmälningsskyldighet till Socialtjänsten gäller vid misstanke om att barn far illa.
- Förebyggandeenheten 0-20 år Socialförvaltningen barngrupper och föräldragrupper/ föräldraskapsstöd.
- Kommun och landsting ska enligt överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län samverka kring barn och unga med behov av stödinsatser. BUS-överenskommelsen omfattar barn under 18 år. VC EPI deltar i BUS-samverkansmöten 2 ggr/ termin (BUS: Barn i behov av särskilt stöd)
- VC EPI deltar på regelbundna samverkansmöten med Huddinge Barn och Ungdomspsykiatri.
- VC EPI deltar i nätverk för psykologer med medicinskt ledningsansvar.
- Samverkan med Habiliteringen Flemingsberg kring utredningsfrågeställningar.
- Samverkan med Karolinska institutet KI kring Verksamhetsförlagd Utbildning (VFU-student för psykologpraktik)
- VC EPI hade möte med processledare i Enhet regional samverkan STORSTHLM utifrån att tidigare deltagit i Arbetsgrupp Vägledningsdokument, som leddes av BUP lokalt verksamhetsstöd med syfte att komma med input till BUSSAM-gruppen för riktlinjer kring utredning av NPF och IF. VC EPI uppdaterade förslaget till bilaga 2 gällande utredning av förskolebarn och mejlade till Enhet regional samverkan STORSTHLM.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Skolpsykologerna i Huddinges grundskolor och gymnasium dokumenterar i digitalt journalsystem Prorenata, inloggning sker via BANK-ID. Verksamhetschef för EPI ansvarar för att tilldela och administrera behörigheter för skolpsykologer samt säkerhetsställa att deras åtkomst till system och information är korrekt, uppdaterad och i enlighet enligt regelverk. Behörigheterna granskas och uppdateras en gång per termin för att säkerhetsställa att de är aktuella och korrekta. Vid nyanställning ansvarar verksamhetschef EPI för att tilldela nödvändiga behörigheter och för att avlägsna dessa när personal avslutar. Verksamhetschef EPI kan delegera vissa uppgifter till psykolog med administrativ behörighet i Prorenata. I slutet av år 2024 skapades en Prorenata- grupp för utveckling av processer, mallar och arbetssätt i Prorenata.

Villkor för behörighet:

- Behörighet till Prorenata är personlig och får inte överlåtas eller delas med någon annan.
- Behörighet till Prorenata får endast användas för att utföra de arbetsuppgifter som uppdraget medför.
- För innehavare av behörighet till Prorenata gäller sekretessbestämmelser enligt OSL 2009:400.
- Innehavare av behörighet till Prorenata får, enligt gällande lagstiftning, endast öppna professionsjournal som denne har behörighet till.

Loggkontroll utförs en gång per termin, eller vid förekommen anledning. Kontroll av läsbehörighet. Verksamhetschef EPI noterar och följer upp avvikelser med respektive psykolog. Planering att under 2025 föra in loggkontroll vid bestämda tider i årshjulet.

Psykologerna i grundskolan/BUF har personliga licenser Via Q-global för rättning av begåvningsstest digitalt för att säkerställa kvalitetssäkring + sekretess vid rättning. Psykologen anställd på gymnasiet har digitalt rättningsprogram för rättning av begåvningsstest.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

En god säkerhetskultur utvecklas bäst i organisationer med god arbetsmiljö, psykologisk trygghet och en kultur där medarbetarna är delaktiga och alla arbetar aktivt med att upprätthålla och förbättra verksamheten genom att identifiera, hantera och minimera risker.

En god säkerhetskultur kännetecknas av ett öppet arbetsklimat, där personalen känner sig trygg att rapportera, diskutera och ställa frågor om säkerhet, samt av att alla arbetar förebyggande och

lär av både positiva och negativa händelser med ett förhållningssätt som undviker skuldbeläggande.

Alla psykologer deltar på regelbundna yrkesträffar. Yrkesträffarna ska vara ett forum i vilket psykologerna upplever stöd och där en tillåtande atmosfär eftersträvas och en känsla av att man vill utveckla förbättringar inom verksamheten tillsammans. Psykologerna kan tillsammans lyfta frågor, diskutera avvikelser samt gemensamt arbeta med utveckling av rutiner. Syftet är också kollegialt stöd, tillfälle att utbyta erfarenheter samt att ta upp aktuella frågor och information. Antal yrkesträffar är 2 ggr/månad och i samband med dem är det även kollegial handledning.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

Anställande chef ansvarar för att säkerställa kompetensen i rekryteringsprocessen.

Samtliga psykologer är legitimerade och vid anställning görs IVO-kontroller samt kontroll ur belastningsregistret hos polisen. Nyanställda på BUF erbjuds introduktion och mentorskap.

Under vårterminen 2024 var det förutom Verksamhetschef EPI (80% tjänst), 12 psykologer anställda i grundskolan och 1 psykolog i gymnasiet, en gymnasieskola hade en konsult anställd på timmar.

Sedan höstterminen 2024 är det sammanlagt 14 psykologer; varav 1 psykolog har en samfinansierad tjänst och arbetar i en grundskola och i en gymnasieskola (11,9 heltidstjänster i grundskolan och 1,4 tjänster i gymnasiet). Det är ca 1050 elever/heltid per psykolog i grundskolan och 1890 elever/heltid på gymnasiet.

Inrättandet av den samfinansierade tjänsten innebär att konsulttimmar inte längre köps in på gymnasiet. Verksamhetschef EPI är sedan höstterminen även medicinskt ansvarig för de psykologiska insatserna på gymnasiet.

Psykologerna i Huddinges grundskolor och gymnasium träffas för yrkesträffar en förmiddag varannan vecka utifrån stående punkter på dagordningen. Där diskuteras bland annat arbetsmetoder, rutiner, lagar och föreskrifter som styr verksamheten, men även nyheter för verksamheten.

Exempel på Kompetensutveckling/ fördjupning som ägt rum på professionsmöten år 2024 som bedömts relevanta för att förebygga vårdskador och säkra kvalitet: 1. Brief-2 och andra skattningsskalor. 2. Psykologens bidrag inför NPF-utredning 3. Arbete m bemötandeplaner. 4. Psykologutlåtande: innehåll och bedömning. 5. CAS/PASS-teorin 6. Arkivering 7. Prorenata: hur använda det nya journalsystemet: psykologutlåtande i Prorenata, digital signering, remissmall, avvikelser mm.

Psykologerna har förutom regelbundna yrkesträffar även kollegial handledning 2ggr/månad. Psykologerna på BUF har även extern handledning 1 ggn/månad.

Samtliga psykologer anställda på BUF erbjöds och deltog på PSIFOS rikstäckande kompetensdagar i Jönköping 18–20/9–24. (PSIFOS: Psykologer i förskola och skola) Syfte: att hålla psykologerna ajour med den senaste forskningen inom förskola och skola, för ett patientsäkert arbete och likvärdighet till Huddinges elever (kvalitetssäkring).

Patienten som medskapare

En grundläggande förutsättning för en säker vård är patientens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om patienten är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Att patienten bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

All hälso- och sjukvård är frivillig och utgår från informerat samtycke. Psykolog ska alltid sträva efter ett gott samarbete med elev och vårdnadshavare för bästa möjliga resultat. Vårdnadshavaren kontaktas när psykolog så bedömer det. Eleven bör alltid informeras och involveras om det som rör hen och informationen ska anpassas med hänsyn till elevens ålder, mognad och individuella behov. Eleven ska ha medinflytande som med tiden kan övergå till självbestämmande. Detta innebär att elev ensam kan ge samtycke till vissa psykologinsatser. Samtycke inhämtas alltid från vårdnadshavaren för elever under 18 år, innan en psykologisk utredning genomförs.

Tolk ska användas vid behov. Samtyckesblanketten inför psykologutredning finns översatt på flertal språk: engelska, arabiska, dari, persiska, ryska, spanska, tigrinja, ukrainska, uzbekiska, somaliska och har i år även översatts till turkiska.

Arbetar nu med att utveckla den samtyckesblankett som finns för samtycke till förnyad psykologutredning.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet.

Granskning av journalföring görs på förekommen anledning tex då Verksamhetschef EPI uppmärksammas på brister och i samband med inkomna avvikelser. Viss granskning har ägt rum i samband med bytet av journalsystem till Prorenata.

Ett utvecklingsområde för år 2025 är att utarbeta en rutin och implementering kring egenkontroll gällande genomgång av journaler förutom vid förekommen anledning tex kontroll av varje användare tre gånger/år vid tidpunkter som förs in i årshjul samt göra en checklista över vad som ska granskas.

Psykologutlåtanden granskas av Verksamhetschef EPI vid efterfrågan samt alltid då diagnos Intellektuell funktionsnedsättning (IF) ställs. VC EPI deltar i Mottagningsteamet Anpassad grundskola och granskar därmed alla psykologutlåtanden som inkommer till Mottagningsteamet. VC EPI finns tillgänglig för handledning kring psykologutredning med frågeställning Intellektuell funktionsnedsättning, utlåtandeskrivande samt mottagningsprocess anpassad grundskola. På yrkesträffarna finns en stående punkt i agendan; Information till och från Mottagningsteamet AGR (Anpassad grundskola). Kvaliteten på de psykologutredningar som ligger till grund för mottagande i anpassad grundskola tas löpande upp. I årshjulet för psykologerna finns bevakning av elever i förberedande förskoleklass samt åk 8 AGR som är aktuella för att följas upp för säkerställande av målgruppstillhörighet/skolform.

Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Vårdgivare ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar, och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Alla psykologer i Huddinges grundskolor och i gymnasier ansvarar för att identifiera och rapportera risker som kan medföra negativa händelser eller tillbud i verksamheten och för elever.

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Verksamhetschef EPI ansvarar för att genomföra händelseanalys. Detta sker genom att psykologerna rapporterar avvikelser till VC EPI dvs. händelser som har eller hade kunnat medföra skada för elev i samband med vård och behandling. Avvikelserna lämnas in skriftligt och psykologerna har i detta dokument bedömt typ av avvikelse, beskrivit händelsen, och bedömt orsaken/orsakerna till avvikelsen samt vilka åtgärder som vidtagits och förslag på åtgärder för att förhindra att avvikelsen upprepas. VC EPI ansvarar för analys och bedömning av följder. Avvikelser och åtgärder tas upp 1gång i månaden på professionsmöte. Diskussion förs för kollegialt lärande och för att förhindra upprepning.

Totalt har det inkommit 10 avvikelserrapporter under 2024.

Rapporterade händelser har utretts, analyserats och återkopplats till verksamheten. Ingen händelse har bedömts som allvarlig eller föranlett anmälan enligt Lex Maria. Åtgärder för att förebygga upprepning har vidtagits, se bilaga 1.

Nedan följer en tabell över inrapporterade avvikelser-Psykologer.

Dokument/journalhantering: 5 st.

1.Svårigheter att skydda patientuppgifter vid delande av rum med annan skolpersonal.	2. Felaktig hantering av dokument med personuppgifter. Anteckningsblock förlades.	3. Felaktig hantering av psykologutlåtanden, fanns i Psykologmappen på F-disk.	4. Felaktig hantering av psykologutlåtande, skickades med mejl, inte säkra meddelanden.	5. Bristande journalföring. Saknas information om planerad åtgärd genomförts eller uteblivit.
--	---	--	---	---

Psykologutredning, diagnostik och instrumentsekretess: 5 st.

1.Utebliven planerad åtgärd; psykologutredning p.g.a. att eleven bytt skola	2. Hinder vid psykologutredning, under anamnes-samtal avbröt telefontolken sitt uppdrag.	3. Kö och lång väntetid för psykologutredning på vissa skolor sedan decentralisering.	4. Sen uppföljning av IF-diagnos, i åk 9 inför övergång till gymnasiet. Tillhör inte längre målgruppen.	5. Försening av föreslagen vårdinsats; psykologutredning
---	--	---	---	--

Förklaring till förkortningar ovan: IF: Intellektuell funktionsnedsättning.

Tillsammans med verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats (EMI) har en gemensam avvikelseprocess för EMI och EPI skapats, från jan -25 ska avvikelserapporter skrivas digitalt i Prorenata.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6.

Vårdgivaren ska ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet från elever, vårdnadshavare, personal, vårdgivare samt myndigheter.

Med klagomål menas att någon har synpunkter på att verksamheten inte uppnår kraven på god kvalitet. Med synpunkter avses övrigt som framförs som berör verksamheten tex. förslag på förbättringar. Klagomål och synpunkter kan komma från elever och deras närstående, personal, andra vårdgivare, socialtjänst, myndigheter, föreningar samt andra organisationer och intressenter.

Elevhälsans Psykologiska Insats (EPI) följer kommunens rutiner för klagomål och synpunkter som innebär att anmälan om klagomål kan göras via kommunens e-tjänst. Vårdnadshavare kan också vända sig till respektive skolpsykolog, rektor eller verksamhetschef för EPI, som ansvarar för att ta emot klagomålet. Ytterst ansvarig för klagomål i skolans psykologiska insatser vilar på verksamhetschef för EPI som vidtar åtgärder i verksamheten för att minimera risken för upprepning.

Under år 2024 har inga klagomål eller synpunkter inkommit via kommunens e-tjänst gällande elevhälsans psykologiska insats.

Åtgärder för ökad patientsäkerhet utifrån målen satta år 2024

Nedan listade åtgärder under år 2024 har bedömts relevanta för att öka patientsäkerheten och säkra kvalitet.

- **Nämndbeslut** har tagits i Grundskolenämnden och Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden under år 2024, i vilket nämnderna utsåg Tanja Johnselius till att vara verksamhetschef enligt hälso- och sjukvårdslagen för den psykologiska delen av elevhälsan dvs den som ska vara vårdgivarens representant för det medicinska ledningsansvaret gällande psykologernas diagnostik och behandling.
- Frågan om hur psykologarbetet som utförs på gymnasiet ska patientsäkras har tagits upp på övergripande nivå. Barn- och utbildningsförvaltningen (BUF) och Gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen (GAN) har kommit överens om att from HT-24 är Verksamhetschef EPI på BUF/ grundskolan även **medicinskt ledningsansvarig för de psykologiska insatserna på gymnasiet**. I samband med överenskommelsen och en förutsättning för att kunna kvalitetssäkra psykologinsatserna på gymnasiet ersattes inköpta psykologkonsulttimmar med en samfinansierad tjänst dvs att en psykolog arbetar mot en grundskola och ett gymnasium.
- Under HT-24 har psykologer i grundskolan och på gymnasiet haft **yrkesträffar och kollegial handledning** tillsammans. Verksamhetschef EPI och de psykologer som arbetar mot gymnasiet har också haft egna möten under terminen.
- Under året som gått har ett **ledningssystem** för psykologer utarbetats och färdigställts enligt Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i hälso- och sjukvård, SOSFS 2011:9
- I arbetet med att dokumentera och samla rutiner för psykologernas hälso- och sjukvårdsinsatser samt övriga arbete i **metodbok** har **rutin skrivits om journalföring** samt det har under året utarbetats ett gediget skriftligt **stödmaterial för psykologutredning** med frågeställning Intellectuell funktionsnedsättning och bedömning inför mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasiet. Dokumentet har lästs och diskuterats i psykologgruppen.
- Under året har fortsatt implementering och utveckling av det nya journalsystemet **Prorenata** skett fortlöpande, tex genom att förbättra de mallar som finns i systemet utifrån verksamhetens behov. Försöka skapa digitala lösningar via Prorenata för att ersätta pappershantering för ökad patientsäkerhet, exempelvis har en **gemensam avvikelseprocess för EMI och EPI** skapats, from jan -25 ska avvikelserapporter skrivas digitalt i Prorenata. En **Prorenata-grupp** har skapats för ett effektivare arbete med dessa processer.
- För att säkerställa **tidigare uppföljningar av ospecificerade diagnoser i AGR** har VC EPI tillsammans med Mottagningsteamet uppdaterat informationstext och dokument samt implementerat en ny rutin gällande elever i anpassad grundskola som har ospecificerade diagnoser. Diagnosen ska omprövas inför mottagande i åk 1 och om det inte är möjligt i åk 3 och/eller i åk 6. Fr.o.m. år 2024 står det i beslutet om mottagande till AGR att omprövning av diagnosen behövs. Från och med 2025 införa bevakningar i Prorenata.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

- Implementering av psykologernas nya **ledningssystem** enligt Socialstyrelsens föreskrift om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete i hälso- och sjukvård, SOSFS 2011:9
Strategi: presentera och arbeta med ledningssystemet på Yrkesträffar.
- Planering att under 2025 föra in **loggkontroll** vid bestämda tider i årshjulet.
Strategi: uppdatera årshjulet samt informera på yrkesträff
- Utarbeta rutin (m. checklista) och implementering kring **egenkontroll** gällande genomgång av journaler. Granskningen syftar till att bidra till lärande och förbättringsåtgärder.
Strategi: Skriva rutin m. checklista, föra in tidpunkter i årshjulet samt gå igenom på yrkesträff. Koppla samman med rutinen för journalskrivning. Rutinen ska innehålla återkoppling till respektive psykolog samt att generella diskussionspunkter sammanställs till psykologgruppens yrkesträffar.
- Dokumentera och samla rutiner för psykologernas hälso- och sjukvårdsinsatser samt övriga arbete i **metodbok** i stället för i den gemensamma mappen på F:
Strategi: Undersöka hur; om den går att ha på Insidan eller nyttja Prorenata och vad som i sådana fall ska föras över.
- Tillsammans med verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats (EMI) fortsätta utveckla **gemensamma processer** för avvikelser samt hantering av klagomål och synpunkter. Skapa mallar i Prorenata för att ta ut statistik för jämförelser och resultat.
- Försöka skapa **digitala lösningar via Prorenata** för att ersätta pappershantering för ökad patientsäkerhet, exempelvis en digital samtyckesblankett inför psykologutredning som VH kan signera med mobilt bank-id via Prorenata.
- **Översyn lokaler.** Se över skolornas möjligheter att säkerställa att den psykologiska elevhälsan har de lokaler som behövs för att god vård ska kunna bedrivas (utifrån psykologernas lokala placering och inrapporterade avvikelser år 2023 och 2024 angående bristande patientsäkerhet).
Strategi: frågan tas upp på medarbetarsamtal, skolbesök, samtal med rektorer. Om lämplig lokal för tex. psykologutredning ej finns att tillgå i skolan, undersöka om det finns ett lämpligt centralt rum att tillgå vid behov.
- Hitta former för att **kvalitetssäkra och patientsäkra psykologernas HSL-insatser på gymnasiet.**
Strategi: Gemensamma yrkesträffar, anpassa metod och rutindokument gällande HSL-insatser till gymnasiet tex skriftligt samtycke inför psykologutredning. Undersöka om psykologen på gymnasiet också kan få ta del av extern handledning och kompetensutveckling/ deltagande på PSIFOS-dagar.
- **Uppföljningar AGR:** rutiner för att säkerställa målgruppsstillhörighet under tiden för skolgång, inte bara vid skolbörjan, mottagande till AGR i åk 1 och övergång till gymnasiet.
Strategi: i samarbete med deltagarna i Mottagningsteamet AGR hitta former/rutiner för säkerställande. Omvärldsspaning på PLA-träffar, bevakningar i Prorenata.
- **Fortlöpande åtgärder:**

Fortsatt erbjuda yrkesträffar samt kollegial handledning till grundskolans och gymnasiets psykologer för kvalitetssäkring.

Fortsatt erbjuda stöd genom mentorskap till nyanställda psykologer.

Bilaga 1 Avvikelser

Antal inrapporterade avvikelser 2024: 10 st.

ART	ANTAL	HÄNDELSE	ÅTGÄRD
DOKUMENT/ JOURNALHANTERING			
Svårigheter att skydda patientuppgifter vid delande av rum med annan skolpersonal. Risk för röjande av sekretessinformation.	1	Psykologen delar rum med pedagog som ej lyder under samma sekretess. Pedagogen såg och kommenterade det som skrevs i journal.	Undersöka möjligheter till annan lokalisering/ ommöblering. Skärmskydd på datorn. Lokalrund.
Felaktig hantering av dokument med personuppgifter	1	Anteckningsblock med elevuppgifter förlades och hittades av rektor.	Skriva avidentifierat. Om identifierbara uppgifter då makulera eller låsa in i arkivskåp. Skriva anteckningar på USB
Felaktig hantering av psykologutlåtanden med personuppgifter.	1	Psykologutlåtanden hittade i Psykologmappen på F-disken.	Psykologutlåtandena togs bort. Följa den nya rutinen att skriva utlåtanden i Prorenata
Felaktig hantering av psykologutlåtande med personuppgifter.	1	Psykologutlåtandet skickades med mejl, inte säkra meddelanden, till VC EPI för kvalitetskontroll	Mejlet borttaget från avsändare och mottagare. Avidentifiera dokumentationen. Skriva utlåtanden i + utveckla funktionsbrevlåda till VC EPI i Prorenata
Bristande journalföring.	1	Saknas information om planerad åtgärd genomförts eller uteblivit.	Berörda kontaktas. Rutin för journal: inte glömma att skriva om uteblivna/inställda insatser. Använda bevakningsfunktionen i Prorenata.
PSYKOLOGUTREDNING, DIAGNOSTIK OCH INSTRUMENTSEKRETESS.			
Utebliven planerad åtgärd.	1	Utebliven psykologutredning p.g.a att eleven bytt skola	Journalanteckning som förklarar utebliven åtgärd. Information om planerad åtgärd finns i elevakten. Be om samtycke för

			överföring Orosanmälan?
Försvårande av/ hinder vid psykologutredning.	1	Under anamnessamtal avbröt telefontolken sitt uppdrag. Kom åter efter en stund.	Feedback lämnad till tolkförmedlingen
Väntetid psykologutredning	1	Kö och lång väntetid för psykologutredning på vissa skolor sedan decentralisering.	Organisation som tillåter delegering utifrån behov och samarbete mellan psykologkollegor.
Sen uppföljning av IF- diagnos.	1	Sen uppföljande utredning för omprövning av IF- diagnos, i åk 9 inför övergång till gymnasiet. Tillhör inte längre målgruppen.	Aktualisera tidigare uppföljningar. Rutin att ta upp eleverna i AGR tidigare i EHT.
Försening av vårdinsats; psykologutredning	1	Beslut/besked angående föreslagen insats dröjer, varav utredning inte påbörjas.	Berörda informeras. En mer flexibel organisation tex central.

Förklaring till förkortningar ovan: VC EPI: Verksamhetschef Elevhälsans Psykologiska insatser. IF: Intellektuell funktionsnedsättning. AGR: anpassad grundskola.